

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

ÜLKE BİLGİ NOTLARI

KUZEY MAKEDONYA CUMHURİYETİ

ŞUBAT 2021

I- ÜLKE KİMLİK KARTI

RESMİ ADI	KUZEY MAKEDONYA CUMHURİYETİ
RESMİ DİLİ	MAKEDONCA
DİN	ORTODOKS (%64.8) MÜSLÜMAN (%33.3)
PARA BİRİMİ	MAKEDONYA DİNARI (MKD)
BAŞKENTİ	ÜSKÜP
YÖNETİM BİÇİMİ	PARLAMENTER DEMOKRASİ
YÜZÖLÇÜMÜ (km ²)	25 713
NÜFUS (kişi) (2021 - Temmuz) *	2 128 262
ULUSLARARASI TELEFON KODU	389
GSYH (milyar \$) (2019)	12.7
ENFLASYON ORANI (TÜFE) (%) (2019)	0.7
DÖVİZ KURU (MKD/\$) (2021-ŞUBAT)	51.4
OECD ÜLKE RİSK SINIFLANDIRMASI **	5

Kaynak : CIA World Factbook

* tahmini

** OECD Ülke Risk Sınıflandırmasına göre ülkeler 0 (en düşük) ile 7 (en yüksek) arasında değerlendirilmektedir.

T.C. ÜSKÜP BÜYÜKELÇİLİĞİ

Hasan Mehmet Sekizkök / Büyükelçi

Adres : Ul. Slavej Planina -BB, 1000 Üsküp, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti

Telefon : +389 2 310 4710 / +389 2 310 4720

E-posta : embassy.skopje@mfa.gov.tr

T.C. ÜSKÜP TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Oğuzhan Berber / Ticaret Başmüşaviri

Adres : Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor
Blv. VMRO, No: 7/6 1000, Skopje / North Macedonia

Telefon : +389 2 322 4010

E-posta : uskup@ticaret.gov.tr

KUZEY MAKEDONYA CUMHURİYETİ ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Mimoza Halili / Maslahatgüzar

Adres : Karaca Sokak, No : 24/5-6, Çankaya, Ankara

Telefon : +90 312 439 92 04

E-posta : ankara@mfa.gov.mk

II- GENEL GÖRÜNÜM

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde, 15 Temmuz 2020 tarihinde düzenlenen seçimlerden oy kaybıyla da olsa birinci olarak çıkan iktidardaki Makedonya Sosyal Demokratlar Birliği (SDSM) liderliğindeki ve (Arnavut) BESA'nın da dahil olduğu "Yapabiliriz" ittifakı (Arnavut BESA'nın, 46 milletvekili olan anılan ittifak içinde 4 milletvekili bulunmaktadır) ile (Arnavut) Demokratik Bütünleşme Birliği (DUİ) (15 milletvekili), 30 Ağustos 2020 tarihinde hükümeti kurmuştur.

62 milletvekiline sahip koalisyon hükümetine 15 milletvekiliyle katkı veren Arnavutlar; Ekonomi, Dışişleri, Maliye gibi önemli Bakanlıkları da alarak ülke siyasetindeki ağırlıklarını artırmışlardır.

Kuzey Makedonya'da ilk kez Arnavut kökenli bir Dışişleri Bakanı görev almıştır.

Seçimlere SDSM liderliğindeki ittifak çatısı altında giren Türk Demokratik Partisi (TDP) ile Türk Hareket Partisi (THP) Parlamento'da birer sandalye kazanmasına rağmen, önceki hükümetlerde diğer etnik topluluklara verilen Devlet Bakanlıklarının kaldırılması ve seçim öncesinde ülkemizle istişarede bulunmaktan kaçınmalarının da etkisiyle Bakan düzeyinde temsil hakkı kazanamamışlardır.

Diğer yandan, TDP mensubu Enver Hüseyin Çalışma ve Sosyal Politika Bakan Yardımcılığına, THP mensubu İlhan Rahman ise Siyasal Sistemler ve Toplumlararası İlişkiler Bakan Yardımcılığına atanmıştır.

III- GENEL EKONOMİK DURUM

Kuzey Makedonya genel olarak tarım ekonomisine dayanan bir ülkedir. Tarım sektörü GSYH'nın yaklaşık %9'unu ve aktif nüfusun da %16,2'sini oluşturmaktadır. Başlıca tarım ürünleri; pirinç, pamuk, tütün ve çeşitli meyvelerdir. Koyun ve keçi besiciliği de bir o kadar önemlidir.

Sanayi sektörü GSYH'nın yaklaşık %17'sine katkıda bulunmakta; işgücünün de %29,2'sine istihdam sağlamaktadır. Hizmet sektörü ise, GSYH'nın %74'ünü oluşturmakta ve nüfusun da %54,5'ini istihdam etmektedir. Hizmetler, özellikle ticaret, taşımacılık, telekomünikasyon, bankacılık alanlarında yoğunlaşmaktadır.

Ülkede sınırlı kapasitede demir, bakır ve kurşun cevherleri bulunmaktadır. Ülkenin en önemli sanayi sektörleri; kimyevi ürünler, demir-çelik, makine, metalürji ve tekstildir. Tekstil, özellikle de deri sanayi, en önde gelen sanayi kolunu oluşturmaktadır.

Kurumlar ve gelir vergisi %15'ten, 2007 yılında %12'ye; 2008 yılında ise %10'a düşürülen Kuzey Makedonya (2021 yılı Şubat ayı itibariyle aynı oran korunmaktadır), Avrupa'daki en düşük vergi oranlarından birine sahiptir. Bu düşük oranlı vergi politikasıyla, yabancı yatırımların artırılması, ekonomik büyümenin sağlanması ve işsizlik oranının düşürülmesi hedeflenmektedir.

Bir süredir uygulanan ekonomik reform programı ve düşük enflasyon politikası sayesinde, Kuzey Makedonya makro ekonomi verilerinde kaydedilen görece olumlu gelişmeler devam etmiştir. Hükümetin önceliği yabancı yatırımcıları ülkeye çekmek ve özel sektöre ağırlık vermektir.

Kuzey Makedonya'nın diğer bölge ülkeleriyle kıyaslandığında gelişmiş bir altyapıya sahip olduğu doğru olmakla birlikte, ülke ekonomisinin hemen hemen her alanının ciddi olarak modernleştirilmesi, geliştirilmesi ve bürokrasi, yargı ve özel sektörde hâkim olan ağır ve gevşek iş kültürünün profesyonelleştirilmesi yönündeki şiddetli ihtiyaç devam etmektedir.

Yunanistan ile yaşanan isim sorunu, Haziran 2018'de Kuzey Makedonya'nın resmi adının "Kuzey Makedonya Cumhuriyeti" olarak değiştirilmesi ile çözüme kavuşmuştur. Böylece Kuzey Makedonya'nın NATO ve AB üyeliği önündeki en büyük engel ortadan kalkmıştır.

Bu çerçevede, Makedonya, 27 Mart 2020 tarihinde resmen NATO üyesi olmuştur.

IV- TÜRKİYE-KUZEY MAKEDONYA TİCARİ İLİŞKİLERİ

(1000 \$)

Yıl	İhracat	(%)	İthalat	(%)	Hacim	Denge
2018	396.801	10,1	107.930	6,7	504.731	288.871
2019	408.832	3	107.585	-0,3	516.417	301.248
2020	412.849	1	130.696	21,5	543.545	282.153

2020 yılında, bir önceki yıla kıyasla, Kuzey Makedonya'ya ihracatımız, %1 oranında artarak, 412,8 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiş; ithalatımız ise, %21,5 oranında artarak 130,7 milyon ABD Doları olmuştur. Dış ticaret hacmi ise yaklaşık 544 milyon ABD Doları'na ulaşmıştır. Bununla birlikte, 2021 yılının her anlamda bir toparlanma yılı olması ve ikili ticaret hacmimizin tekrar yükselmesi öngörülmektedir.

Türkiye'nin Kuzey Makedonya'ya ihracatında başlıca ürünler; tekstil elyafı ve mamulleri, elektrikli makine ve cihazlar, giyim eşyası ve aksesuarları, metallere nihai ürünler ve kara ulaşım araçlarıdır.

Türkiye'nin Kuzey Makedonya'dan ithalatında başlıca ürünler ise; demir-çelik yassı mamulleri, tekstil elyafı ve mamulleri, elektrikli makine ve cihazlar, metal dışı mineral mamuller ve metallere nihai mamullerdir.

Türkiye ile Kuzey Makedonya arasındaki siyasi ilişkilerde sağlanan istikrar, iki ülke halklarını birbirine bağlayan tarihsel ve kültürel bağlar, Türkiye'nin Balkanlar'da güçlü bir imajının olması ve coğrafi yakınlık gibi faktörler, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimizin seyrini olumlu yönde etkilemektedir.

Türk firmalarının ve işadamlarının Kuzey Makedonya'daki yatırımları çeşitlilik göstermektedir. Yatırımlar, gıda üretimi (Sütaş, TAB Gıda), bankacılık ve sigortacılık (Halkbank ve Halk Sigorta), havalimanı işletmeciliği (TAV), eğitim (Maarif Okulları ve Uluslararası Balkan Üniversitesi), sağlık ve eczacılık (Acıbadem Sistina, Sante Plus, Avrupa Göz Hastaneleri, Nobel İlaç), inşaat (Cevahir, Limak, Serka İnşaat), tekstil ve hazır giyim (LC Waikiki, Koton, Damat Tween, Kiğılı, FLO), AVM işletmeciliği ve perakende ticaret (Ramstore AVM ve süpermarketleri), otelcilik ve turizm (Struga'daki İzgrev Otel, Ohrid'deki Su Otel, Balkan Tur) gibi ülke vatandaşlarının yaşam kalitelerinin artırılmasına doğrudan etki eden pek çok farklı sektöre yayılmaktadır.

Öte yandan, Türk mühendislik ve müteahhitlik firmaları Kuzey Makedonya’da yakın zamanda açılan, güneş enerjisi üretim ve dağıtım; baraj ve hidroelektrik santrali inşası; doğal gaz dağıtım şebekesi inşası; hastane, otoyol-köprü, arıtma tesisi yapımı vb. alanlardaki kamu ihalelerine de yakın ilgi göstermektedir.

Kuzey Makedonya Ekonomi Bakanlığı’nın halihazırda ülkedeki bazı sanayi bölgelerinde kullanım imkanı olan doğalgazın yerleşim yerlerine de ulaştırılması amacıyla oluşturulması planlanan dağıtım sistemiyle ilgili konularda hizmet satın almak üzere açtığı üç aşamalı ihalenin ikinci aşamasına “Aksa Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.” ve “Palmet Enerji A.Ş.” isimli Türk firmalarının katılmaya hak kazandığı açıklanmıştır. Ekonomi Bakanlığı tarafından tahmini proje bedelinin 300 milyon Avro olacağı belirtilen ve 4 yılda tamamlanması planlanan projeyi kazanan firmaya 35 yıl süreli işletme imtiyaz hakkı verilecektir. Ülke genelini kapsayacak şekilde toplam üç fazdan oluşan projenin ilk fazında Üsküp, Kalkandelen, Manastır, İştıp, Pırlepe, Gostivar, Kumanovo ve çevresi yer almaktadır.

Türk yatırımcıların ihtiyaç duydukları makine, malzeme, ara mamul ve ham maddeleri genellikle Türkiye’den tedarik etmeleri ve Kuzey Makedonya’daki üretimlerinin önemli bir bölümünü Türkiye’ye ihraç etmeleri, aynı zamanda iki ülke arasındaki ticareti de olumlu yönde etkilemektedir. Bu bağlamda, ikili ticaretimizi artırmanın en etkili yolu, Türkiye’nin Kuzey Makedonya’daki doğrudan yatırımlarının teşvik edilmesinden geçmektedir.

Ülkeyi ekonomik ve sosyal açıdan tehdit eden işsizlikle mücadelede dış yatırımlara büyük umut bağlayan Kuzey Makedonya Hükümetinin son dönemde girişimcileri büyük ölçüde özendirici bir tutum takındığı gözlemlenmektedir. Dünya Bankası’nın İş Yapma Kolaylığı 2020 Yılı raporuna göre, Kuzey Makedonya’nın iş yapma kolaylığı açısından 190 ülke içerisinde 17. sırada yer alması ve bölgesinde en başarılı performansı gösteren ülke olması bu çabaların sonucudur. 2018 yılı verilerine göre, ülkede bulunan doğrudan yabancı yatırım stoku 7,3 milyar ABD Doları’na ulaşmıştır.

Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Uluslararası Para Fonu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası gibi uluslararası kuruluşlar farklı alanlarda kullanılan uygun kredilerle Kuzey Makedonya’nın başta ulaştırma olmak üzere yüksek maliyetli altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesine destek sağlamaktadır.

Kuzey Makedonya Anayasası, yabancıların kanunlara uygun olarak mal edinmelerini, kazançlarını serbestçe yurtdışına çıkarmalarını ve Makedon vatandaşlarıyla eşit şekilde şirket kurabilmelerini garanti etmektedir. Yabancı yatırımları düzenleyen özel bir kanun bulunmamakta olup, yabancılar da Makedon vatandaşlarıyla eşit haklara sahip bulunmaktadır.

Kuzey Makedonya’da serbest bölgeler dışında yatırım teşvikleri bulunmamaktadır. Avrupa’daki en düşük gelir vergisi (%10) ve kurumlar vergisi (%10) uygulaması yatırımcıya sağlanan en önemli avantajdır.

Güneydoğu Avrupa’nın ortasında yer alması, ucuz ve kaliteli işgücü, AB/EFTA/CEFTA/Ukrayna/Türkiye Serbest Ticaret Anlaşmaları çerçevesinde 650 milyonluk bir pazara hitap etmesi Kuzey Makedonya’yı yatırımcılar için cazip kılan diğer etkenlerdir.

Türkiye'den bakıldığında küçük bir pazar olarak algılanan Kuzey Makedonya, tek başına değil; çevresindeki bölgenin potansiyeli ile birlikte değerlendirilmelidir.

Ülkenin güneyinde, özellikle Vardar nehri boyunca uzanan Vardar Ovası ve civarında tarıma elverişli verimli topraklar bulunmaktadır. Bahse konu bölgede Akdeniz iklimi egemen olup, çok çeşitli bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi mümkündür. Ülkenin doğusunda da küçük ve büyükbaş hayvancılık için geniş meralar bulunmaktadır. Ülkede henüz gelişmiş yöntemlerle tarım ve hayvancılık yapan işletme sayısı çok azdır. Bu nedenle, üretim yetersiz ve rekabet gücü zayıf olup tarım ve hayvancılık ürünlerinde de halihazırda ithalata bağımlıdır. Tarım, hayvancılık ve işlenmiş tarım ürünleri alanlarında da yatırımcılar için cazip fırsatlar bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Kuzey Makedonya Türkiye Ticaret Odası'nın (MATTO), ağırlıklı olarak Türk firmalarına yönelik bir Teknolojik Sanayi Geliştirme Bölgesi oluşturma planı ve Makedon Hükümetinden bu amaçla Gevgeliya'daki Bölgenin ya da Üsküp'te kuruluş çalışmaları devam eden Bölgenin MATTO'ya tahsis talebi bulunmaktadır. Söz konusu talep en üst düzeyde gündeme getirilmesine karşılık olumlu bir sonuç alınamamıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre, 2021 yılı Şubat ayı itibariyle Kuzey Makedonya'dan ülkemize yapılan doğrudan yatırım bulunmamaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre, 2020 yılı Kasım ayı itibariyle ülkemizden Kuzey Makedonya'ya yapılan doğrudan yatırım toplamı 141 milyon ABD Doları değerindedir.

Diğer taraftan, Üsküp Ticaret Müşavirliğimizin verilerine göre, Kuzey Makedonya'daki Türk yatırımları son 10 yılda hızla artmış ve Kuzey Makedonya'daki Türkiye sermayeli yaklaşık 100 yatırımcı firmamızın gerçekleşen ve planlanmış olan toplam yatırım tutarı 1,2 milyar Avro'yu ve toplam çalışan sayısı 5.000 kişiyi aşmıştır.

Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü verilerine göre, Makedonya, 210,8 milyon ABD Doları sermaye pozisyonu ile Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişiler tarafından 2019 yılında yurtdışında yapılan yatırımlar içerisinde %0,50 paya sahiptir.

Türk firmalarının bankacılık, eğitim, sağlık, inşaat, tarım, tekstil, perakende ticaret ve turizm gibi çok farklı sektörlerde yatırımları bulunmaktadır. Yatırımcı şirketlerimiz arasında girişimci kabiliyeti yüksek KOBİ niteliğindeki firmalarımızla birlikte Halkbank, Cevahir, TAV, Sütaş, Ramstore, Limak, Acıbadem, Avrupa Göz Hastanesi, LCW gibi sektörlerinde önder şirketler vardır.

Öte yandan, çok sayıda Türk girişimcinin; enerji üretim ve dağıtım, tarım, hayvancılık, otelcilik, hastane vb. farklı sektörlerle yönelik yatırımlar için ön araştırma ve fizibilite çalışmaları devam etmektedir.

Kuzey Makedonya'da hemen hemen bütün sektörler, Türk girişimciler için potansiyel yatırım alanı olarak görülmektedir.

Türk firmaları açısından özellikle ilgi çeken sektörler; fide/fidan yetiştirme, yaş meyve-sebze üretimi, büyükbaş besi ve süt hayvancılığı, yumurta ve et tavukçuluğu, gıda işleme sanayi, otomotiv yan sanayi, bilişim teknolojileri, tekstil, deri, konfeksiyon sektörleri, ağaç işleme ve mobilya, inşaat malzemeleri, su arıtma cihazları, elektrik üretimi, doğalgaz iletim ve işletme malzemeleri üretim ve ticaretidir.

Hizmetler sektöründe de otel, restoran/caf e, eğitim ve sağlık sektörleri potansiyel yatırım alanlarıdır.

V- ÜLKE İNŞAAT SEKTÖRÜ ve MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ ALANINDAKİ İLİŞKİLERİMİZ

A - MAKEDONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

Eski Yugoslavya döneminde Ortadoğu'da gerçekleştirilen projeler ve 1991'deki bağımsızlık sonrasında Kuzey Makedonya'da yapılan bazı altyapı projeleri sayesinde, ülkede eleman ve teknik bilgi anlamında çok da zayıf olmayan bir inşaat sektörü oluşmuştur.

Kuzey Makedonya, Balkanlardaki jeo-stratejik pozisyonu sayesinde önemli bir transit geçiş ve dağıtım merkezi pozisyonundadır. Ülkenin altyapısı, ciddi şekilde geliştirme ve yenileme gereksinimi duyulmasına rağmen, Yunanistan hariç diğer bölge ülkelerinin altyapılarından daha iyi durumdadır.

Ülkedeki karayolları 9.205 km., demiryolları ise 900 km. uzunluğundadır.  nemli Pan-Avrupa koridorlarından Koridor 8 (doğu-batı) ve Koridor 10 ülkeden geçmekte ve söz konusu koridorların yenilenmesi ve geliştirilmesine ilişkin projeler yürütülmektedir.

Kuzey Makedonya'daki geniş dağıtım şebekesi, ülkeyi elektrik üretim ve dağıtımı için cazip bir yer haline getirmektedir. Kuzey Makedonya için enerji sektörü öncelikli sektörler arasında yer almakta olup, ülkedeki mevcut hidroelektrik potansiyelinin hala %70'inin kullanılmamakta olması hususu göz önünde bulundurulduğunda Kuzey Makedonya'nın enerji sektörü yatırımları açısından cazibesi daha da dikkat çekici hale gelmektedir.

Son on yılda Kuzey Makedonya inşaat sektörü,  lke GSYH'sine ortalama % 4,7-5,7 oranında katkı sağlamıştır. Özellikle 90'lı yılların başlarında gerçekleştirilen projeler döneminde söz konusu oran %12-13 civarında seyretmiştir.

Ülkedeki teknik malzeme, teçhizat ve inşaat makinelerinin de yeterli düzeyde olduğu ve iş makinelerinin dünyanın önde gelen markalarından oluştuğu bildirilmektedir.

İnşaat sektörünün hammadde ve ara maddeleri açısından bakıldığında, ülkenin doğal kaynakları arasında kireç, alçı, bloklanmış kil, kum ve mermer, granit, traverten gibi dekoratif taşlar bulunmaktadır.

B - MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ ALANINDAKİ İLİŞKİLERİMİZ

Türk müteahhitlik firmaları tarafından Makedonya'da bugüne kadar 1,1 milyar ABD Doları tutarında 32 adet proje üstlenilmiştir.

Makedonya’da üstlenilen başlıca projeler; Gama’nın 143 milyon ABD Dolarlık enerji santrali, Serka’nın 45 milyon ABD Dolarlık baraj projesidir.

Ayrıca, Cevahir Holding Üsküp’te dört kuleden oluşan ‘Sky City’ projesiyle yaklaşık 1.400 konut ve bir alışveriş merkezi inşa etmekte ve “Sun City” isimli yeni konut projesinin inşaatına yönelik hazırlıklarını sürdürmektedir. (344 ve 200 milyon ABD Dolarlık konut-rezidans inşaatları)

Limak İnşaat’ın üstlendiği projede, Makedonya Bulvarı alt geçit olarak düzenlenmiş, bahse konu alt geçidin üzerinde AVM, otel, ofis ve rezidans blokları tasarlanmıştır. Yaklaşık 300 milyon Avro yatırım bedeli olan projenin en az 1 milyar Avro’luk ekonomi oluşturması beklenmektedir.

“TAV Makedonya”, yaklaşık on yıldır Üsküp ve Ohri Havalimanlarının işletmeciliğini yürütmektedir. Şirket, %70’i TAV çalışanları olmak üzere 1.100 kişiye istihdam sağlamaktadır. 2009’da 640.000 olan yolcu sayısı 2019 sonu itibarıyla 2,7 milyona ulaşmıştır. (101 milyon ABD Dolarlık havalimanı projesi)

MAKEDONYA'DA ÜSTLENİLEN MÜTEAHHİTLİK PROJELERİ (1972-2020)				
YILLAR	PROJE SAYISI	PROJE BEDELİ (ABD Doları)	KÜMÜLATİF PROJE BEDELİ (ABD Doları)	ORT. PROJE BEDELİ (ABD Doları)
2015	1	46.323.721	1.006.085.647	46.323.721
2016	4	32.445.630	1.038.531.277	8.111.408
2017-2018	0	0	1.038.531.277	
2019	3	17.888.921	1.056.420.198	5.962.974
2020	0	0	1.056.420.198	
TOPLAM	32	1.056.420.198		

MAKEDONYA'DA EN FAZLA MÜTEAHHİTLİK İŞİ ÜSTLENİLMİŞ OLAN İLK 10 FAALİYET ALANI (1972-2020)			
SIRA	FAALİYET ALANI	PROJE BEDELİ (USD)	PAY (%)
1	KONUT	346.803.000	32,8
2	TİCARET MERKEZİ	200.312.743	19,0
3	ENERJİ SANTRALİ	152.470.385	14,4
4	HAVALİMANI	119.572.640	11,3
5	FABRİKA	60.581.787	5,7
6	KARAYOLU/TÜNEL/KÖPRÜ	48.700.000	4,6
7	BARAJ	46.323.721	4,4
8	OKUL	34.680.000	3,3
9	SOSYAL/KÜLTÜREL TESİS	21.238.684	2,0
10	DİĞER YAPI	10.665.759	1,0
	İLK 10 DIŞINDA KALAN	15.071.479	1,4

TOPLAM	1.056.420.198	100,0
--------	---------------	-------

Türk müşavirlik firmaları tarafından ülkede bugüne kadar 6,9 milyon ABD Doları değerinde 18 proje üstlenilmiştir.

VI- İKİ ÜLKE ARASINDA İMZALANMIŞ ANLAŞMALAR

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Turizm İşbirliği Anlaşması	27.10.1993
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	17.03.1994
Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	23.04.1995
Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına Dair Anlaşma	09.05.1995
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi (ÇVÖ) Anlaşması	16.06.1995
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (YKTK) Anlaşması	14.07.1995
Türkiye Cumhuriyeti İle Kuzey Makedonya Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi	06.07.1998
Serbest Ticaret Anlaşması (STA)	07.09.1999
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	19.08.2011
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Her İki Ülke Vatandaşlarının Seyahat Şartlarına Dair Anlaşma	15.04.2012

Türkiye ile Kuzey Makedonya arasında ekonomik ve ticari alandaki temel anlaşmalar 1993-1995 yılları arasında imzalanarak hukuki altyapı tamamlanmış, bu dönemde ve devamında Karma Ekonomik Komisyon (KEK) ile İş Konseyi mekanizmaları oluşturulmuştur.

Yalnızca mal ticaretini düzenleyen mevcut STA'nın hizmetler, yatırımlar ve e-ticareti kapsayacak şekilde genişletilmesi ile tarım ürünlerindeki mevcut tavizlerin geliştirilmesi hususlarında niyet beyanında bulunulmuş; ancak müzakereler henüz başlamamıştır.

2021 yılı Ocak ayı içinde Makedon tarafı ile teknik çalışma grubunun çevrimiçi toplantıları yapılmış, menşe kuralları, mevcut STA'nın hizmetler alanını da kapsayacak şekilde genişletilmesi ve tarım taahhütlerinde revizyona gidilmesi hususlarında mutabık kalınmış ve çalışmalar başlatılmıştır.